

Vprašalnik – mnenje o zaščiti živali

Kakšno je tvoje mnenje o živalih?

Označi izjave, s katerimi se strinjaš. Poudari izjavo, s katero se najbolj strinjaš.

1. Število kitov upada, ker jih lovijo zaradi mesa in olja. Nekatere vrste so tik pred izumrtjem.

- a) Ni prav, da ubijajo kite. To so inteligentna in občutljiva bitja. Nimamo pravice, da jih izkoriščamo za lastne potrebe.
- b) Metode, ki jih uporabljajo za usmrtitev kitov, so velikokrat krute. Ne sme se jih ubijati – vsaj do tedaj, ko bodo razvili bolj humane načine usmrtitve.
- c) Kite moramo pustiti na miru vsaj toliko časa, da zopet dosežejo normalno število. Potem moramo določiti dovoljen obseg ulova, s katerim ohranjamo določeno velikost populacije.
- d) Kiti so vir hrane in olja in kitolov je pomemben del tradicije v nekaterih kulturah. Dovoliti moramo kitolov pod nadzorom.

2. Večino jajc pridobimo iz baterijskih kletk (v EU bo z letom 2012 reja v baterijskih kletkah prepovedana).

- a) Reja v kletkah je popolnoma nesprejemljiva. Nobena žival ne bi smela biti zaprta v kletki.
- b) Reja v kletkah je kruta. Ljudje bi morali kupovati jajca kokoši, vzrejenih v rejah, ki dopuščajo živalim izražanje normalnih vzorcev obnašanja.
- c) Baterijske reje bi morali ukiniti, če ne morejo zagotoviti odstranjevanja odpadkov brez onesnaževanja okolja.
- d) Jajca iz baterijskih kletk so poceni, torej je ta sistem reje učinkovit. Ukinitve baterijskih kletk bo prizadela revne ljudi.

3. Ponekod po svetu vzrejajo pse in mačke za hrano. Pogosto jih ubijejo na zelo krut način.

- a) Psi in mačke so čuteče živali, ki lahko živijo 15 in več let. Zagotoviti jim moramo dolgo in kakovostno življenje.
- b) V osnovi se imajo ljudje pravico odločiti kaj bodo jedli, vendar krutost ni nikoli sprejemljiva. Uporabljati bi morali bolj humane načine usmrtitve živali.
- c) Lahko, da nam to ni všeč, vendar je bolj sprejemljivo od ubijanja divjih in ogroženih živali za hrano.
- d) Naša kultura ne pozna uživanja pasjega mesa, jemo pa npr. ovčetine. Ljudje drugih kultur imajo pravico do lastne izbire hrane.

4. Živali, kot so kune in arktične lisice, vzrejajo zaradi krzna. Te divje živali živijo v majhnih kletkah, kar zmanjšuje stroške. Ker so mesojedi, je potrebno ubijati druge živali za njihovo prehrano.

- a) V osnovi je nesprejemljivo zapirati živali in jih ubijati zaradi krzna.
- b) Vzreja zaradi krzna je kruta. Divje živali niso prilagojene življenju v ujetništvu.
- c) Vzreja zaradi krzna je potratna zaradi nepotrebne porabe energije in hrane.
- d) Vzreja zaradi krzna pomeni delovna mesta in nudi zadovoljstvo ljudem, ki uživajo v občutku luksuza, ki ga nudi krzno.

5. Vegetarijanci zavračajo meso in ribe. Nekateri so mnenja, da je ubijanje kruto ali nesprejemljivo. Poleg tega je potrebnih več površin za prirejo mesa kot za prirejo poljščin.

- Kruto je ubiti žival zato, da jo potem poješ. Tudi živali imajo pravico živeti.
- Ljudje bi morali zavračati meso živali, vzrejenih v krutih razmerah intenzivne reje.
- Ljudje bi morali uživati manj mesa – s tem bi razbremenili površine, ki bi bile potem na razpolago divjim živalim.
- Uživanje mesa je koristno, okusno in zagotavlja delo. Nič ni narobe, da ga uživamo.

6. Polenovka je zelo razširjeno živilo. Število živali se zaradi velikega ulova močno zmanjšuje. Ribolov tudi povzroča trpljenje.

- Tudi ribe imajo pravico živeti. Pustiti jih moramo na miru.
- Ribolov je krut. Ljudje bi morali jesti manj rib, vsaj dokler ne razvijemo bolj humanega načina usmrtnitve.
- Ljudje bi morali jesti manj polenovk dokler njihovo število zopet ne naraste.
- Polenovka je primerno živilo. Če ti je všeč, jo uživaj.

7. Na prašičih so izvedli genetski inženiring. Vstavili so jim gene krav, da bi videli, če bodo pospešili njihovo rast. Nekateri prašiči so zato zboleli.

- Genetski inženiring ni sprejemljiv. Ne smemo posegati v telesa živali.
- Tovrstni poskusi povzročajo nepotrebno trpljenje. Morali bi jih prepovedati.
- Genetski inženiring lahko škodi ljudem in okolju, zato ne bi smeli tvegati.
- Genetski inženiring lahko omogoči prirejo cenejšega in bolj zdravega mesa. Zato je sprejemljivo, da ga izvajamo – vendar previdno.

8. Losose in postrvi so včasih lovili. Sedaj jih vzrejajo v ribogojnicah.

- Ribe so divje živali. Zato morajo živeti prosto, ne pa v omejenem prostoru.
- Ribe doživljajo stres v omejenem prostoru. Intenzivno ribogojstvo je kruto.
- Ribogojstvo povzroča onesnaževanje okolja. Odpadki škodujejo divjim živalim. Ribogojstvo mora biti manj intenzivno.
- Lososi in postrvi so sedaj poceni. Ribogojstvo zagotavlja delovna mesta in nudi ljudem okusno hrano.

9. Ovce velikokrat prepotujejo dolgo pot do Italije ali Grčije, kjer gredo v zakol. Potovanje lahko traja več dni.

- Nobene pravice nimamo pošiljati živali na tako dolga potovanja. Transporti na velike razdalje bi morali biti prepovedani.
- Dolga potovanja povzročajo trpljenje. V zakol bi morale čim bližje mesta vzreje.
- Ljudje bi morali uživati hrano, pridelano v njihovem okolju. Dolga potovanja s tovornjaki so potrata goriva in povzročajo onesnaževanje.
- Kmetje morajo preživeti. Transport živih živali zviša ceno živalim. Poleg tega ljudje v tujini na ta način uživajo sveže meso iz oddaljene države.

10. Pri ekološki prireji mesa ne uporabljajo umetnih kemikalij in omogočajo živalim, da del življenja preživijo na prostem.

- Cetudi je reja ekološka, je potrebno živali še vedno ubiti, da pridemo do mesa. Zakaj ne bi uživali ekološko pridobljenih vegetarijanskih živil?
- Bolje je uživati meso iz ekoloških rej. Ta reja je bolj prijazna do živali.
- Uživati bi morali meso iz ekološke reje. Ta način reje je bolj prijazen do okolja.
- Meso iz ekološke reje je dražje. Prav je, da ga uživamo, vendar pa ne pričakujte tega tudi od vseh ostalih ljudi.

Test – mnenje o zaščiti živali - rezultat

Ugotovi rezultat testa

1. Preštej, kolikokrat si izbral(a) odgovor pod črko a.
2. Preštej, kolikokrat si izbral(a) odgovor pod črko b.
3. Preštej, kolikokrat si izbral(a) odgovor pod črko c.
4. Preštej, kolikokrat si izbral(a) odgovor pod črko d.

Kateri odgovor (pod a, b, c ali d) si izbral(a) najpogosteje? Si morda izbral(a) dva ali več odgovorov približno enako pogosto?

Ali si opazil(a), da imajo odgovori pod določeno črko nekaj skupnega? Razlaga je v spodnjih okvirčkih.

a) **Stališče pravic živali.** Če zagovarjamo pravice ljudi, moramo zagovarjati tudi pravice živali. Nesprejemljivo je, da ranimo ali ubijemo zdravo žival. Živali bi morale živeti svobodno, na naraven način.

Če je določeno dejanje do sočloveka nesprejemljivo, potem je nesprejemljivo tudi do živali. Navsezadnje smo tudi sami živali.

b) **Stališče dobrobiti živali.** Pomembno je, da živali ne trpijo. Prav tako kot ljudje tudi živali občutijo veselje in žalost. To je najpomembnejše. Ljudje, ki zavzemajo to stališče, ne nasprotujejo nujno usmrtni ali omejevanju svobode, nasprotujejo pa namernemu povzročanju trpljenja.

Živali imajo pravico do kakovostnega življenja.

c) **Stališče za trajnostni razvoj.** Zemlje nismo podedovali, sposodili smo si jo od svojih otrok.

Če hočemo živali izkoriščati za lastne potrebe, moramo zaščititi njihovo okolje. Ne smemo ogrožati števila posamezne vrste. Zavzemati se moramo za trajnostni razvoj – ohraniti ga moramo za naslednje generacije ljudi in živali. Ohraniti moramo ogrožene vrste.

d) **Stališče interesov ljudi na prvem mestu.** Ljudje so vedno pomembnejši od živali.

Žival so pomembne in do njih ne smemo biti kruti, vendar dokler toliko ljudi trpi, se moramo osredotočiti na njih. Včasih je neizbežno, da živali trpijo na račun ljudi.